Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	December 2026
Institution	Kolding HF & VUC
Uddannelse	HFe
Fag og niveau	Samfundsfag C
Lærer(e)	Kristian Møller Eriksen Jørn Wenzelsen (vikar på forløbet "Sociologi" og delvist på "Demokratiet i Danmark.")
Hold	Sac1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Demokratiet i Danmark
Titel 2	Sociologi
Titel 3	Velfærdsstaten og økonomien

Titel 1	**Demokratiet i Danmark**
Indhold	**Kernestof:** • Fra i-bogen ”Samfundsfag C”(2012) af Frederiksen & Kureer (uddrag): Styreformer (anarki, diktatur og demokrati) • Direkte og repræsentativt demokrati, diktatur, rettigheder, magtens tredeling, parlamentarisme https://samfc.systime.dk/?id=149 • Frederiksen, Beyer m.fl: "Samfundsfag C" (ibog, 2026) • Konkurrencedemokrati:

	https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1217 • Deltagelsesdemokrati: https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1216 • Krav til et godt demokrati: https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1206 • Ideologier: liberalisme, konservatisme, socialisme: https://samfnuc.systime.dk/?id=165&L=0 https://samfnuc.systime.dk/?id=170 https://samfnuc.systime.dk/?id=171 https://samfnuc.systime.dk/?id=172 https://samfc.systime.dk/?id=246 https://samfc.systime.dk/?id=251 https://samfc.systime.dk/?id=250 https://samfc.systime.dk/?id=249 • Ideologierne i dag: https://samfc.systime.dk/?id=248 • Politiske partier https://samfc.systime.dk/?id=245 • Brøndum & Carlsen: "Vores samfund" (ibog, 2025) • Konkurrence eller deltagelsesdemokrati https://voressamfund.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=199 • Lovgivningsprocessen https://voressamfund.ibog.forlagetplenum.dk/?id=235 • Blinkenberg & Breindahl: "Samfundsfag til HF" (ibog, 2025) • Molins model: https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=432 https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=574 https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=573

	https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=572 - Nye partier og nye vælgere https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=569 • Skov m.fl: "Samf på B" (ibog, 2025): • Tre teorier om vælgeradfærd https://samfpaab.ibog.forlagetplenum.dk/?id=418 • Brøndum & Hansen: "Luk samfundet op" (ibog, 2025) • Bobler, shitstorme og ekkokamre https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=440 **Supplerende stof:** Video fra Folketinget (2017): "Styreformer": https://www.youtube.com/watch?v=O8CfvHH7VOE Video fra Folketinget (2017): "Grundloven": https://www.youtube.com/watch?v=hTpbLHPbeQw DR2 (2012): "Kvinderne får valgret" JP (08.03.2026): "Måske skulle vi indføre direkte demokrati i Danmark" Enhedslisten.dk (18.04.2026): "Hvor er ideologierne i moderne politik?" Liberal Alliances skattepolitik: https://www.liberalalliance.dk/politik/skat/ Liberal Alliance: Regulering af bilafgifterne: https://www.liberalalliance.dk/politik-kategori/skat/ DR.dk (25.03.2025): "Liberal Alliance vil sænke skatter for 47 mia....." https://www.dr.dk/nyheder/politik/liberal-alliance-vil-saenke-skatter-47-milliarder-kroner-gennem-reformer Enhedslistens skattepolitik: https://enhedslisten.dk/politisk-abc/skattepolitik/ https://enhedslisten.dk/politisk-abc/skattelettelser/ https://elevernes.enhedslisten.dk/finans-og-skattepolitik/ Demokratisering af den offentlige samtale: https://www.tjekdet.dk/artikel/baggrundsmateriale Dr.dk (20.09.2026): "Hvad er gødskning...."

	https://www.dr.dk/nyheder/viden/klima/hvad-er-goedskning-og-hvad-gaar-den-nye-lov-ud-paa Dr.dk: Meningsmålinger: https://www.dr.dk/nyheder/politik/meningsmaalinger Stemmefordeling: Ringkøbing-kredsen: https://valg.dk/fv/47b883ef-d0d3-4cb6-9da5-91963f0e9ba0/nomination-district/a9cea99d-06c7-46ca-a5d0-27b0911411ad Stemmefordeling: Nørrebro-kredsen: https://valg.dk/fv/47b883ef-d0d3-4cb6-9da5-91963f0e9ba0/nomination-district/dc2c7c46-f188-4f1c-a3ab-d6e2fc72fc37 Folketinget: Lovforslag: https://www.ft.dk/samling/20252/lovforslag/l5/index.htm Undervisningsfilm fra Folketinget: https://www.ft.dk/undervisning/undervisningsfilm TV2.dk (31.08.2026): Landmand ønsker folkeafstemning: https://nyheder.tv2.dk/video/2026-08-31-landmand-oensker-folkeafstemning-6404377632112 P3/youtube: Skolelæreren der filmede Putins propaganda i smug: https://www.youtube.com/watch?v=rlAcCCa6Zxg Dr.dk (14.04.2026): "Rasmus og andre lærlinge...." https://www.dr.dk/nyheder/indland/rasmus-og-andre-laerlinge-kan-ikke-spejle-sig-i-det-nyvalgte-folketing-hvor-over-halvdelen-er
Omfang	16 moduler á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	• Demokrati, diktatur, anarki • Direkte og repræsentativt demokrati • Magtens tredeling • Den fjerde statsmagt • Parlamentarisme • Konkurrencedemokrati og deltagelsesdemokrati • Krav til et godt demokrati • Ideologier (liberalisme, konservatisme, socialisme) • De politiske partier i Danmark • Partityper (klasse, catch-all) • Vælgeradfærd • Issuevoting

	• Kernevælgere/marginalvælgere • Molins model • Lovgivningsprocessen Kernestof: • Politiske partier i Danmark og politiske ideologier (klassiske ideologier og partiernes grundsyn) • Politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng (hvordan love og beslutninger bliver til, samt EU's og internationalt samarbejdes rolle) • Politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund (herunder medborgerskab, valg, og ligestilling mellem kønnene)
Væsentligste arbejdsformer	• Individuelt arbejde • Par- og gruppearbejde • Klassedialog

Titel 2	**Sociologi**
Indhold	**Kernestof:** • Brøndum & Hansen: "Luk samfundet op" (ibog, 2025) • Hvad er socialisering? https://lso.ibog.forlagetplenum.dk/?id=361 • Anthony Giddens: Refleksivitet i det senmoderne samfund https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=365 • Thomas Ziehe: Kulturel frisættelse og formbarhed i det senmoderne samfund https://lso.ibog.forlagetplenum.dk/?id=528 • Brøndum & Carlsen: "Vores samfund" (ibog, 2025)

	• Pierre Bourdieus teori: https://voressamfund.ibog.forlagetplenum.dk/?id=221#c286 • Økonomisk ulighed: https://voressamfund.ibog.forlagetplenum.dk/?id=226 - Politiske ideologier og ulighed: https://voressamfund.ibog.forlagetplenum.dk/?id=163 • Liberalismen: https://voressamfund.ibog.forlagetplenum.dk/?id=217 - Konservatismen: https://voressamfund.ibog.forlagetplenum.dk/?id=216 • Socialismen: https://voressamfund.ibog.forlagetplenum.dk/?id=215 • Ideologierne i forandring: https://voressamfund.ibog.forlagetplenum.dk/?id=214 **Supplerende stof:** Dr.dk (24.08.2024):" Millioner til udfordrede folkeskoler får lunken velkomst....": https://www.dr.dk/nyheder/indland/millioner-til-udfordrede-folkeskoler-faar-lunken-velkomst-hos-skoleledere Dr.dk: "Her bor de rigeste og fattigste danskere": https://www.dr.dk/drtv/episode/p3-essensen_-her-bor-de-rigeste-og-fattigste-danskere_560402 Unge og mistrivsel". Fra rapporten Danskernes Sundhed. "Den Nationale Sundhedsprofil 2025". Deadline: Sæson 2026 – Det mørke pigesind | DRTV Dr.dk 27.06.2026: "Derfor er looksmaxxing overalt": https://www.dr.dk/drtv/se/p3-essensen_-derfor-er-looksmaxxing-overalt_607769 Cepos.dk 20.05.2026 :"Danmark har den 9. laveste ulighed blandt OECD landene": https://cepos.dk/artikler/0004-danmark-har-den-9-laveste-ulighed-blandt-oecd-landene/ Quiz med Miira: https://hej.miira.dk/#share=HEG4m6tfu9ob-ykZXBSHj6P_fvlvCYPW

Omfang	7 moduler á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	• Socialisering (primær, sekundær, dobbelt.) • Bourdieu - kapitalformer (økonomisk, kulturel, social,) • Felt • Habitus • Ideologier og ulighed • Individualisme • Aftradtionalisering • Kulturel frisættelse • Formbarhed • Subjektivisering • Potensering • Ontologisering Kernestof: • Identitetsdannelse og socialisering (hvordan individet dannes og præges i mødet med familien, institutioner, grupper og kultur) • Sociale og kulturelle forskelle
Væsentligste arbejdsformer	• Individuelt arbejde • Par- og gruppearbejde • Klassedialog

Titel 3	**Velfærdsstaten og økonomien**
Indhold	**Kernestof:** • Brøndum & Hansen: "Luk samfundet op" (ibog, 2025) • Velfærdsstatsmodeller (residuale, korporative, universelle) https://voressamfund.ibog.forlagetplenum.dk/?id=213

	• Vefærd og velstand /stat, marked, civilsamfund https://lso.ibog.forlagetplenum.dk/?id=570 • Velfærdsstatens udfordringer (interne og eksterne) https://lso.ibog.forlagetplenum.dk/?id=572 • Strategier/løsninger https://fho.dk/blog/2026/03/17/danmark-maa-vaelge-velfaerd-eller-voksende-formuer/ • Hvad er en god økonomi? • De økonomiske mål (BNP, arbejdsløshed, inflation, betalingsbalance, bæredygtig økonomi, statsbudgettet) https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=187&loopRedirect=1 • Inflation og arbejdsløshed (typer) https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=321 • Det økonomiske kredsløb https://lso.ibog.forlagetplenum.dk/?id=222 • Metode i samfundsfag - kvalitativ og kvantitativ https://lso.ibog.forlagetplenum.dk/?id=515#c3041 **Supplerende stof:** Dst.dk: Betalingsbalancen: https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/oekonomi/betalingsbalance-og-udenrigshandel/betalingsbalancens-loebende-poster Dst.dk: Statens budget (2026)

	De rigeste lande i verden mål på BNP: https://www.graenselandsportal.dk/verdens-rigeste-land-bnp-per-indbygger/ Dst.dk: Ledighedstal og inflation (2026) Dansk Erhverv 03.03.2026: "Fremtidens velfærd kræver mere konkurrence og mindre bureaukrati" https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2026/marts/fremtidens-velfard-kraver-mere-konkurrence-og-mindre-bureaukrati/ Fagbevægelsens Hovedorganisation 17.03.2026: "Danmark må vælge velfærd eller voksende formuer" https://fho.dk/blog/2026/03/17/danmark-maa-vaelge-velfaerd-eller-voksende-formuer/ Youtube: Økonomi for dummies: Huxi og Karen: Er Danmark en god forretning?
Omfang	14 moduler á 90 minutter

Særlige fokuspunkter	• Velfærdsstatsmodeller (residuale, korporative, universelle)
	• Velstand og velfærd
	• Velfærdsstatens udfordringer (interne og eksterne)
	• Løsningsstrategier
	• Forskellige holdninger til udfordringer (Liberal Alliance, Socialdemokratiet, Dansk Erhverv, Ældresagen)
	• Økonomiske mål
	  • BNP/økonomiske vækst
	  • Arbejdsløshed/former for arbejdsløshed
	  • Betalingsbalancen
	  • Inflation
	  • Grøn balance
	  • Statens budget
	• Det økonomiske kredsløb
	• Økonomisk politik (finans, penge og strukturpolitik)
	• Stramnings/opkvalificeringsstrategi

	• Kvantitativ og kvalitativ metode
Væsentligste arbejdsformer	• Individuelt arbejde • Par- og gruppearbejde • Klassedialog Kernestof: • Velfærdsprincipper, herunder samspillet mellem stat, marked og civilsamfund • Det økonomiske kredsløb, grundlæggende økonomiske mål og styring